

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Socialinės paramos politika	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: lekt Tautvydas Vencius	VU Filosofijos fakulteto Sociologijos ir socialinio darbo instituto Socialinės politikos katedra
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Socialinės politikos studijų įvadas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): -

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Dalyko paskirtis – suteikti reikalingų žinių ir įgūdžių, būtinų norint suprasti socialinės paramos politiką, siūlyti šios srities politikos tobulinimus.

Bendrosios kompetencijos:

- gebėjimas rasti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš įvairių teorinių ir empirinių šaltinių;
- tarpasmeniniai gebėjimai;
- patobulinti grupinio ir individualaus darbo įgūdžiai

Dalykinės kompetencijos

- pažinti ir kritiškai vertinti Lietuvos ir užsienio šalių socialinės paramos politiką bei jos reikšmę socialinėje apsaugoje;
- suprasti praktinį socialinės paramos politikos įgyvendinimą bei jį lemiančius veiksnius;
- spręsti praktinio ir teorinio pobūdžio socialinės paramos politikos problemas,
- analizuoti socialinės paramos politikos įgyvendinimą, pasitelkiant prieinamus duomenis, mokslinius tyrimus, socialinės paramos politikos ekspertų vertinimus;

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės išsamiai apibūdinti Lietuvos socialinės paramos sistemos funkcionavimo principus, valdymo mechanizmus, aprėpiamas grupes, veikimo rezultatus bei sprendžiamas problemas, žinos ES sistemų funkcionavimo principus.	Paskaitos, grupės diskusija, realių atvejų analizė, teisės aktų analizė.	Egzaminas
Gebės kritiškai vertinti ir teikti pasiūlymus socialinės paramos politikos tobulinimui, jos įgyvendinimui	Tiriamieji metodai (informacijos paieška), darbas grupėje, ieškant sprendimų ir teikiant pasiūlymus dėl politikos tobulinimo.	Rašto darbas (esė)
Išmanys socialinės paramos politikos formavimui ir įgyvendinimui įtakos turinčių veikėjų (institucijų) veiklą, supras ir gebės paaiškinti socialinės paramos	Teisės aktų analizė, bendravimas su socialinės paramos politiką formuojančiais	Dalyvavimas seminaruose ir seminarų užduočių atlikimas

teikimo procesą, jo eigą.	ir įgyvendinančiais asmenimis	
Supras socialinės paramos nepaėmimo problematiką, galimas to priežastis, pasekmes.	Literatūros analizė, paskaitos	Rašto darbas (esė), egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas į socialinės paramos politiką. Socialinės paramos vaidmuo, reikšmė ir vieta socialinėje politikoje	1						1	8	Savarankiška analizė: Aidukaitė, Bogdanova, Guogis (2012), Gerovės valstybės kūrimas Lietuvoje: mitas ar realybė
2. Pažeidžiamos visuomenės grupės ir socialinė parama. Pažeidžiamų visuomenės grupių skurdas ir socialinė atskirtis. Socialinės paramos teikimas kaip savarankiškoji savivaldybių funkcija. Socialinės paramos finansavimas. Socialinė parama kaip teisė.	3		2				5	8	Savarankiška analizė: OECD (2015), Integrating social services for vulnerable groups: bridging sectors for better service delivery (11-35 psl.); Seminarui: Vietos savivaldos įstatymas; EK (2017), Europos socialinių teisių ramstis
3. Piniginės socialinės paramos sistema. Kategorinė, universali, testuojama. Piniginės socialinės paramos adekvatumas, prieinamumas, įgalinimas. Piniginės socialinės paramos išmokų derinimas. Minimalių vartojimo poreikių dydis.	3		2				5	8	Savarankiška analizė: Minimalių vartojimo poreikių apskaičiavimo metodika; Seminarui: Korpi W., Palme J. (1988), The Paradox of Redistribution and Strategies of Equality: Welfare State Institutions, Inequality, and Poverty in the Western Countries.
4. Socialinės paslaugos. Socialinių paslaugų katalogas. Socialinių paslaugų teikimas. Deinstitutionalizacija. Socialinio darbo svarba. Individualūs poreikiai ir jų nustatymas. Socialinės paramos kompleksiskumo svarba. Socialinės rizikos sąvoka.	3		2				5	8	Savarankiška analizė: Žalimienė (2020), Asmeninės socialinės paslaugos Lietuvoje: iš sovietinio paternalistinio į rinkos modelį; Seminarui: Socialinių paslaugų katalogas;

									Valstybinio audito ataskaita: ar socialinė parama užtikrina skurdžiai gyvenančių asmenų minimalius vartojimo poreikius ir skatina įsitraukti į darbo rinką	
5. Socialinės paramos teisinis reguliavimas ir praktiniai jo aspektai. Socialinė paramos duomenų rinkimas, vertinimas, stebėseną. Socialinės paramos gavimo procesas, kriterijai.	4		2					6	8	Savarankiška analizė: Socialinių paslaugų įstatymas Seminarui: LR piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas; Matulionytė, Navickė (2018), Sąlygų griežtumas socialinės paramos sistemose: Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos šalių palyginimas
6. Socialinės paramos nepaėmimas (non take-up). Priežastys ir padariniai. Ilgalaikis socialinės paramos gavimas. Stigmatizacija ir stereotipai.	3		2					5	8	Savarankiška analizė: Gabnytė, Vencius, Navickė (2020); SADM (2020), Socialinės paramos išmokų nepaėmimo tyrimas: ES taikomų metodikų apžvalga ir pritaikymas Lietuvoje Seminarui: Dubois, Hans; Ludwinek, Anna (2015), Access to social benefits: Reducing non-take-up
7. Socialinės paramos veikėjai ir institucijos. Praktiniai susitikimai su socialinės paramos srityje dirbančiomis institucijomis ir organizacijomis (SADM, savivaldybės, NVO), jų vaidmuo formuojant ir įgyvendinant socialinės paramos politiką.	3		2					5	8	Savarankiška analizė: SADM ir pasirinktų savivaldybių internetinių puslapių informacijos apie socialinę paramą analizė Seminarui: <u>Rašto darbu (esė) pristatymas</u>
8. Tarptautinės organizacijos ir socialinė parama. Rekomendacijos, kritika, ateities perspektyvos. Lietuvos socialinės paramos sistema ES šalių kontekste.	3		2					5	8	Savarankiška analizė: EK (2019), Peer Review on „Minimum Income Benefits – securing a life in dignity, enabling access to services and integration into the labour market“. Berlin

									(Germany) 15-16 November 2018. Synthesis Report; Seminarui: EK rekomendacijos Lietuvai (https://ec.europa.eu/lithuania/news/EC_country_recommendations_society_recommendations_political_it); EMIN (2018), (https://eminnetwork.files.wordpress.com/2019/02/emin2-eu-final-report-jan_2018.pdf)
9. A. Boal Forumo teatro metodika ir praktinis taikymas socialinės paramos politikos problemų sprendime	3		1				4	8	Savarankiška analizė: (http://www.forumoteatras.lt/metodika) A.Boal (2016), Įstatymų leidybos teatras (bus pateikta pdf formatu) Seminarui: NSMOT (2020), Skurdo patirtį turinčių žmonių susitikimas (https://www.smtinklas.lt/dokumentai/?eeFolder=Skurdo-patirt%C4%AF-turin%C4%8Di%C5%B3-%C5%BEmoni%C5%B3-susitikimai) NSMOT (2020), Skurdas ir socialinė atskirtis Lietuvoje (https://www.smtinklas.lt/dokumentai/?eeFolder=Metin%C4%97-skurdo-ir-socialin%C4%97s-atkirties-ap%C5%BEvalga)
10. Socialinės paramos dilemos. Požiūriai tarp išlaidų ir investicijų. Socialinės paramos rezultatyvumo stebėseną.	3		1				4	4	Savarankiška mokslinės literatūros analizė: Aidukaite (2019) 'The welfare systems of the Baltic States following the recent financial crisis of 2008/2010: expansion or retrenchment?' Seminarui: Statistikos departamento, Eurostat, SPIS ir kt. duomenų

										apie socialinę paramą analizė Hemerijck (2017), The Uses of Social Investment (3-37 psl.); Naren Prasad and Megan Gerecke (2010), Social Security Spending in Times of Crisis
11. Apibendrinimas, konsultacijos	1	2						3	4	
	Iš viso	30	2	16				48	80	128

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas	50 proc.	Sesijos metu	Egzaminą sudarys 10 atvirų klausimų. Vieno klausimo išsamaus ir teisingo atsakymo vertė – 1 balas. Surinkus mažiau kaip 5 balus egzaminas laikomas neišlaikytu.
Seminarų lankymas ir užduotys	25 proc.		Seminaro užduočių savalaikis atlikimas, aktyvus dalyvavimas diskusijose, išsamus susipažinimas su privaloma literatūra
Rašto darbas (esė) ir jo pristatymas, analizuojant pasirinktą socialinės paramos aspektą, problemą ar iniciatyvą	25 proc.	Iki egzamino	Rašto darbų ir jų pristatymo vertinimo kriterijai: <ul style="list-style-type: none"> - pristatymas pateikiant skaidres; - nuomonės argumentavimas ir pagrindimas mokslinė literatūra ar duomenimis; - visapusiškas temos atskleidimas; - išvadų, apibendrinimo pagrindumas; - pateikimo kokybė (stilius, kalba, kalbos moksliskumas, korektiškas šaltinių citavimas, apipavidalinimas).
Reikalavimai: <ul style="list-style-type: none"> • Seminarų lankymas privalomas. Praleidus daugiau nei 25 proc. seminarų neleidžiama laikyti egzamino. Seminaras užskaitomas kaip lankytas, jeigu jame dalyvaujama ne mažiau kaip 75 min. • Privaloma susipažinti su visa pateikta privaloma literatūra (visa privaloma literatūra bus pateikiama, papildomai jos ieškoti nereikės) 			

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Korpi, Palme	1988	The Paradox of Redistribution and Strategies of Equality: Welfare State Institutions, Inequality, and Poverty in the Western Countries.	American Sociological Review. [interaktyvus]. Vol. 63, No. 5 (Oct., 1998), pp. 661-687.	https://www.researchgate.net/publication/242158416_The_Paradox_of_Redistribution_and_Strategies_of_Equality_Welfare_State_Institutions_Inequality_and_Poverty_in_the_Western_Countries
Prasad, Gerecke	2010	Social Security Spending in Times of Crisis	Global Social Policy 10: 218 - 246.	Bus pateikta pdf formatu.
Aidukaite	2019	The welfare systems of the Baltic States following the recent financial crisis of 2008/2010: expansion or retrenchment?'	Journal of Baltic Studies 50 (1): 39-58.	Bus pateikta pdf formatu.
Hemerijck	2017	The Uses of Social Investment.		Oxford University Press 3-37 psl. (bus pateikta pdf

				formatu)
LRS	Aktualios redakcijos	Lietuvos Respublikos Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. 2003 m. liepos 1 d. Nr. IX-1675, Žin., 2003, Nr. 73-3352.		Aktuali redakcija (žr. lrs.lt)
		Socialinių paslaugų įstatymas		Aktuali redakcija (žr. lrs.lt)
		Vietos savivaldos įstatymas		Aktuali redakcija (žr. lrs.lt)
European Commission	2019	Peer Review on „Minimum Income Benefits – securing a life in dignity, enabling access to services and integration into the labour market“. Berlin (Germany) 15-16 November 2018. Synthesis Report;		https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&newsId=9229&langId=lt
Dubois, Hans; Ludwinek, Anna	2015	Access to social benefits: Reducing non-take-up		https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2015/social-policies/access-to-social-benefits-reducing-non-take-up
Gabnytė, Vencius, Navickė	2020	Piniginės socialinės paramos išmokų nepaėmimas piniginės socialinės paramos sistemos reformos kontekste	Socialinė Teorija, Empirija, Politika Ir Praktika, 21, 96-121.	https://www.zurnalai.vu.lt/STEPP/article/view/19265
SADM	2020	Socialinės paramos išmokų nepaėmimo tyrimas: ES taikomų metodikų apžvalga ir pritaikymas Lietuvoje		https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veiklos-sritys/darbas/darbo-rinka/TYRIMAI/I%C5%A1moka%C5%B3%20nepa%C4%97mimo%20ataskaita_2020_05.pdf
Žalimienė	2020	Asmeninės socialinės paslaugos Lietuvoje: iš sovietinio paternalistinio į rinkos modelį.	Socialinė Teorija, Empirija, Politika Ir Praktika, 21, 86-95.	https://www.zurnalai.vu.lt/STEPP/article/view/16777/22056
Valstybės kontrolė	2019	Valstybinio audito ataskaita: ar socialinė parama užtikrina skurdžiai gyvenančių asmenų minimalius vartojimo poreikius ir skatina įsitraukti į darbo rinką		https://www.vkontrole.lt/pranesimas_spaudai.aspx?id=24885
OECD	2015	Integrating social services for vulnerable groups: bridging sectors for better service delivery		https://read.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/integrating-the-delivery-of-social-services-for-vulnerable-groups_9789264233775-en#page1
Europos Komisija	2017	Europos socialinių teisių ramstis		https://ec.europa.eu/info/strate

				2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_lt
Matulionytė, Navickė	2018	Sąlygų griežtumas socialinės paramos sistemose: Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos šalių palyginimas.	Socialinė Teorija, Empirija, Politika Ir Praktika, 16, 7-25.	https://www.zurnalai.vu.lt/STEP/article/view/11420/9944
EMIN	2018	Guaranteed Minimum Income. Nobody deserves less, everybody benefits		https://eminnetwork.files.wordpress.com/2019/02/emin2-eu-final-report-jan_2018.pdf
Papildoma literatūra				
SADM	2017	Minimalių vartojimo poreikių apskaičiavimo metodika		https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veikla/teises-aktai/isak/MVPD%20skaic_m etod_%20isakymas%202017%20m_%20gruodzo%2022%20Nr_A1-657.pdf
Aidukaitė, J., Bogdanova, N., Guogis, A.	2012	Gerovės valstybės kūrimas Lietuvoje: mitas ar realybė.		Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras
Boal, A.	2016	Įstatymų leidybos teatras		
Gruzevskis	2019	“Less is more” – Reform of cash social assistance in Lithuania		https://ec.europa.eu/social/BlotServlet?docId=20789&langId=en